

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 kor
Negyed évre . . . . . 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér posttasra 50 fillér.

Felolós szerkesztő:
ZRÍNYI KAROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfajtájos:
STRAUSZ SANDOR.

Kérelem.

Kedves Testvéreink, Barátaink!

Kreštelovác község római katolikus magyarsága kápolnáit szándékozik építeni. A kápolnához való telket már megszerelte. Minden községbeli kath magyar ajándékozott a kápolnára. kiki tehetsége szerint. De az összegyűlt pénz még mindig kevés.

Önökhez fordulunk tehát édes Testvéreink!

Ajándékozának Önök is magyar Haza szabad lakói. Gyűjtsenek Önök is ismerőseik és barátaik körében! Adakozzék mindenki tehetsége szerint, minden, még a legcsekélyebb ajándékért is, mi nagyon hálásak leszünk adakozója iránt. Minden bucsu alkalmával a kápolnában tartandó mise-áldozat az ajándékozókért is lesz felajánlva.

Önök szabadok az ősi Hazában, de ime minékünk megtiltották, hogy iskoláinkban magyarul imádkozhassunk. A plébánia templomban is görbe szemmel néznek ránk, ha magyarul merünk énekelni. Még a vad is saját anyanyelvén dicsérheti az Istent, csak minket üldöznek nyelvünk miatt. De ha kápolnákat építünk saját filléreink árán, abban nem fog minket bántani senki. Kápolnáinkban szabadon fogjuk dicsérheti a jó Istent saját nyelvünkön is. Megengedjük azon-

ban, hogy más nyelvű hitsorsosaink is jöhessenek a mi kápolnáinkba. Mert mi a kápolnákat a jó Isten dicsőségére építjük. Isten előtt pedig mindnyájan egyenlők vagyunk.

Édes Testvéreink! Amint látják nemes célra kerjők támogatásukat. Adakozzék kiki tehetsége szerint és a kápolna meglesz.

Szivességükért, fáradozásukért fogadják előre is hátsó köszönetünket.

Kreštelovác, 1907. nov. 30.

Hazafias üdvözléssel a kreštelováci magyarok nevében:

Horváth Pál,
Molnár Pál, Vezdén György,
Szalaji Ferenc, Miseta Márton,
Nyári István, Molnár György,

Loparits R. József,
igazgató-tanító.

A legnagyobb készséggel bocsátjuk közre a magyar közönséghez intézett eső szöveget. A felhíváshoz nem kell kommentár. Szövegét nem kell magyarázni. Eső szövege ez drávántúli véreinknek az anyaország magyarságához, hogy legyen magukat hol meghuzniok akkor, amikor szívüket a Mindenható előtt kitárni akarják.

Aki drávántúli véreink helyzetét csak némileg ismeri, sietni fog adományával támogatni őket céljuk megvalósításában. Mert

nem rózsás a helyzetük új hazájukban. Mindenfelől ellenség környékezi őket. Iskoláikat be akarják csukolni, tanítóikat üldözik. Nem engedik meg a kivándorlott magyaroknak, hogy gyermekeiket fajuk számára megmentésük: horvátokká akarják őket tenni. A hatóságok horvát szóra kényserítik őket. A templomokban magyar prédikációról szó sincsen. S így ott, ahol különben lelki megnyugvást keresnének s találhatnának, felháborodnak bensőkben, mert sehogy sem tuoják felogni, hogy míg a Dráván innen, magyar földön: a Muraközben, Somogy és Baranya vármegyék déli részeiben horvátul, némelül, tehát édes anyjuk nyelvén hallgathatják a hívek Isten ígét, nekik Isten ek szent hajlékában magyar szó soha sem nyujthat vigasztalást.

Segíteni akarnak tehát magukon. Hajlékról akarnak gondoskodni, kápolnákat akarnak maguknak építeni: ahol magyarul imádkozhassanak, magyarul énekelhessenek, s ahol magyar szó, legalább rövid időre, feledtesse el velőket, hogy idegenben vannak, messze attól a megszentelt rögtől, melytől elszakadtak s melyhez szívük minden dobbanása fűződik.

Nyujtsuk tehát feljűk jobbunkat segítségükre. Mi, akik, mint a sors kegyeltjei magyar levegőt szíhatunk, tegyük tőrhetőbbé a helyzetet azok számára is, kik mostoha viszonyaiknál fogva édes hazájuktól elszakadtak.

T Á R C A.

A BARÁTSÁG. (L' amitié.)

— Franciából. —
LOULEY.

*Kerek e nagy világon itt
Minden csak a Nap egy része.
Táske nélkül rózsá nincsen,
S éjnek is van ébredése.*

*S minden ágnak zsendülése,
Minden méhnek akad odva,
Minden hának van morajja,
S menny borul a sirhalomra.*

*E világon minden minden
Egy középpont felé halad.
A bimbó a gallyáért él,
A jőbarát — szíve miatt.*

Haller Jenő.

Pável.

Irta: SCHRAMM BÉLA.

Vasárnap este el szoktam menni a korecsmába.

Idehaza azt mondom, hogy a népet tanulmányozom, — de be nem vallott célja utamnak az, hogy megigyam azt a féllitert, melyre vasárnap nekem is kerül.

Ott találkoztam Pávella, akiről mindenki tudja, hogy nekem testi-lelki jőbarátom — va sárnap.

Bolondul be volt rekedve szegény. Az orra nemzetiszintűre dagadva.

Rossz kedve volt, tehát — ivott.
Mert be kell vallanom, hogy Pável mindig iszik.

Ha nyer a lován — iszik.
Ha vesz a lován, akkor még többet iszik.
Hanem egyéb hibája azután semmi sincs.
Ma rossz kedvűből ivott a Pável, mert szivarozott is, — tehát pazarolt.

Ha jó kedvűből iszik, akkor pipál, sőt még annál is mélyebbre süllyed, hogy a bor árát így némileg ellensúlyozza.

— Mi baj Pável?

Pável akkorát szippantott a szivaron, hogy a torkáig szaladt.

— Haragszom goszpon, — dühös vagyok. — Minden asszony kutya, — de az enyém a legkutyább.

— Rossz vásár volt ugye Pável, azért kutya a Kata asszony.

— Dehogyan is volt rossz vásárom. Eladtam a szürkét, be is captam a szenzált avval a rugós döggel, nyertem is tizenöt forintot. Nézzen ide goszpon — van is még belőle.

Ezzel előkötörözött valahonnét három zsiros koronát s odatolta elélem.

— Csak nézze, nézze goszpon. Becsületes jó koronák ezek. Hanem a Kata, az a sárga boszorkány, — az kutya.

Láttam, hogy nagy a baj, ha a Pável sárgának szítja az asszonyt, — ez lévén nálunk a legnagyobb komiszság, amit férfiember az asszonynepe fejéhez vághat.

Pável eldobta a fél szivart, ami nála azt jelenti hogy elmulatom az ingemet.

— Csak hallgassa goszpon. Tegnap ittuk a szürke ádomását. Nem ittunk sokat, hiszen látjuk, hogy van még a tizenöt forintból.

— Amint hazaérek, levetem az udvaron a csizmámat, — pedig kutyának való hideg volt, — mert, — ugy is tudja goszpon, hogy milyen a Kata, ha bolond.

— Odamegyek szép lassan az ablakhoz, hogy lássam mi van a Kata mellé készítve, — mert ugy is tudja goszpon, hogy mindig hozzám dob valamit, mikor bemegek.

— Hát a Kata, — az átkozott, ott ül a strekás Toncsi ölében és csókolgatja azt a halvány kölyköt.

— Pedig még bajusza sincs neki.

— Hát mit mond ehhez goszpon?

— Hát nem vagyok én külön, mint az a meztelen száju?

— Hát van annak ilyen derék, finom bajusza?

És a Pável olyant rántott a kajla bajuszán, hogy a kezében maradt belőle egy csomó.

— Lássá goszpon, ennek is az a sárga boszorkány az oka.

— Ennyi szép aranyászl!

Igaz, hogy a Pável bajusza fekete, hanem már ő ezt így hallotta a főbírótól, mikor vele mulatott.

Mert Pável tényleg mulatott a főbíróval, mikor a megyére választottunk urakat.

Hogy Pável az ajtóban állott a főbíró meg az asztalnál ült, az mit sem van le a dolog értékéből. A fő az, hogy a főbíró a vállát is megveregette, sőt megkérdezte tőle azt is, hogy mit vágott utóljára a Kata a fejéhez.

(Folyt. köv.)

Adakozzunk, hogy a kreštelováci szlavoniai magyarok szive vágya teljeseésbe mehessen!

Hadd épüljön fel a magyarok kápolnája Kreštelovácón!

Segítsünk mi is nekik egy pár percre biztosítani egy párnyi helyet, ahol magukat magyarokul érezhetik!

Mekkája lesz ez a kápolna a szlavóniai magyaroknak.

Ha megnyugvás után vágyódnak száműzetésökben: ez a szent hely nyújt majd nekik enyhítő balszámot.

Ha a pihenésre szánt napokon boldogság köszönt be egy-egy percre a szent falak közé, szívük hálával gondol majd reánk, kik nekik ezt a boldogságot, megnyugvást megszereztük. Áldani fognak minket, hogy rájuk gondoltunk s segítségünkre sieltünk, hogy magyaroknak megmaradhasanak.

S ez lesz gondoskodásunkért a legszébb jutalmunk!

Lapunk szivesen áll rendelkezésére drávántuli véreinknek s készségesen gyűjtünk az ő javukra, hogy kápolnájukat mihamarább felépíthessék.

Aki tehát adakozni akar erre a célra, sziveskedjék az összeget lapunknak beküldeni, ahol azt hétről-hétre nyugtatni fogjuk,

Lapunk szerkesztősege őt koronával kezdi meg a gyűjtést.

A Nőegylet teastélye.

Farsang fejedelme, Karneval herceg ő fensége folyó hó 11-én fejére tette csörgő sípkáját, s újra bevonult a Zrinyi-szálló nagytermébe, hogy uralmát folytassa. Jöveletét a szép leányok, deli ifjak, no meg a papák és mamák is szép reményvel, szivdobogva várták, mert hát legalább egy időre feledve lett előttük a mult idő buja, bánata . . . s most csak a jókedv uralkodott Karneval országában, a báli teremben.

Az ideai farsangon a helybeli Jótékony-célú Nőegylet is rendezett saját alapja javára január hó 11-én tánccal egybekötött teastélyt.

Városunkban minden farsangon vannak újabb és újabb bálók, a melyek egy-két éven át szerepelnek, azután elhúzzák löblőtök a kis lélekharangot, hogy soha többé föl ne támadjanak. A nőegyleti bál — hála Csáktornya nemesen gondolkodó intelligens közönségének — nem ilyen. Ez a humanus egyesület, mely főnállása óta oly számos jótéteményben részesíti városunk munkaképtelen, elagott szegényeit, a segélyre szoruló tanuló ifjúságot, mindenkor pártfogásba vétetett; mindenkor akadtak oly lelkes, nemesszívű emberbarátok, kik a nőegyletet úgy anyagilag, mint erkölcsileg támogatták. A jó Isten áldása és oltalma kísérelje e nemes tetteket, mellyel az egyet fennállását biztosítják, emberbaráti tevékenységben segédkezett nyujtanak neki.

A Nőegylet tagjai meg lehetnek elégedve a f. hó 11-iki tánccal egybekötött teastélyük sikerével. Igaz, hogy az estély nem volt tulzsufolt, de előkelő közönség és feszitelen jókedv dolgában semmi kívánivalót sem hagyott hátra. A nőegylet bál-rendező-bizottsága, élén Pálya Mihályné urnóval mindent megtett, hogy az estély fényes és emlékezetes legyen.

S az is volt. Egy kaleidoszkopszerű világ tárult fel szemek előtt, amikor a

megjelenteknek rózsá arcu, szép leánykák és asszonyok zamatos teát s az egyleti tagok, valamint a nőegylet jóakarói által készített finomabbnál-finomabb süteményeket szolgálták fel. A teázás után pedig táncra perdült a fiatalság. Az első négyest 30 pár táncolta. A forró tea, a jó bor, az édes, kedves, babaarcu, piruló leánykák, a szép szemek ragyogása, a virág, a poudert és parfüm-illat a levegőben, no meg a Sárközy hegedűjének édes-bús magyar nótái nemcsak az ifjúságot, de még a mamákat és papákat is felvillanyozta, úgy, hogy bizony ezen nőegyleti mulatság csak a késő reggeli órákban ért véget.

*

A teastélyre a következő adományozások történtek: a) dr. Bakos Gézáne, Csury Anna, Hajas Józsefné, ifj. Premec Miklós, özv. Szirtley Györgyné és Viasz Nándorné teát; b) Diltrich Jánosné, Tóth Istvánné és Viasz Nándorné cukrot; c) ifj. Premec Miklós citromot; d) Csury Anna, Hajas Józsefné, Heisenberger Ferencné, Mihálics Ferencné, Pataky Kálmánné, ifj. Premec Miklós, Szilágyi Györgyné, özv. Szirtley Györgyné, Zakál Henrikné rumot; e) Cvetkovics Antalné, Csury Anna, özv. Hackl Kérolyné, Kertész Lajosné, Kraschovetz Józsefné, Mesterich Aladárné, Pálya Mihályné, Pethő Jenőné, Premec Miklós, Szenteh Dezsóné, Wrana Gyözöné, Zakál Henrikné és Zrinyi Károlyné süteményféléket; f) Bernyák Károlyné, Dénes Béláné, özv. Konyári Mihályné, Morandini Románné, Nuzsy Mátyásné, Pálya Mihályné, Plichta Béláné, Szilágyi Györgyné tortákat; g) özv. Molnár Józsefné szőlőt és birssajtot voltak szivesek adományozni.

A teastély a nőegyletnek tekintélyes összeget hozott. A bevétel 524 korona 50 fillér volt. Felülfizettek: Imrey Ferenc (Szobotica), Kayser Lajos 10—10 kor., Hirschmann Nándor, dr. Hajós Ferenc 8—8 kor., Szalmay József, Simon Lajos, Pálya Mihály, Meissner Emil 6—6 kor., Horvát Antal, özv. Ziegler Kálmánné (udapest), Pethő Jenő, özv. dr. Krasovetz Ignác, Strausz Sándorné 5—5 kor., König Ernő, Zrinyi Károly, Löbl Rezső, Salou Péter, Szenteh Dezső, Heisenberger Ferenc, Kraschovetz József, Bertin Ágoston és neje, Scheffer Rezső 4—4 kor., dr. Wollák Béla, Kayser Andor, dr. Schwarz Lajos, Graner Henrik, Farkas Kálmán 3—3 kor., Mihálics Ferenc, Csury Anna (Szelence), özv. Molnár Józsefné, özv. Probst Ferencné, Danitz Sándor, Dobosi Elek, Kelemen Béla, Pataky Kálmán, özv. Baranics Endréné, Bernyák Károly, Pollák Gyula, Grits Géza, id. Heinrich Mór, Heilig József, Weisz Miksa, özv. Prey Konrádné, özv. Ziegler Lajosné, Bencsák Stana, Pátkai Jakab, Kotzig Károly, Strausz Miksa 2—2 kor., Czövek István, Bolgár Benő, Morandini Bálint, Neumann Salamon, Vajda Elemér, N. N., Kalmár J. 1—1 kor.

*

A rendező-bizottság e helyen a nemesszívű adakozóknak, felülfizetőknak, pártolóknak, nemkülönbön a tea felszolgálásánál közreműködő ifju hölgyeknek, a fiatalságnak, kik az estély rendezése körül fáradozni és annak sikeréhez bármily tekintetben hozzájárulni szivesek voltak, a szegények és elhagyatottak nevében leghátasabb köszönetét fejezi ki.

Zavargás a Muraközben. A Muraköznek ismét van egy kis nemzetiségi ízű szenzációja s úgy látszik, hogy mindjobban tért hódít a horvát mozgalom, amelyet litkos kezek élesztgetnek.

A legújabb zavargás színhelye Muracsány, amelynek lakossága állást foglalt a magyar kántorral szemben. Dergovics Györgyöt mult évi november hó 18-án. sok versenytársa közül szótöbbséggel kántorrá választották. Dergovics december 1-én foglalta el az állást s karácsonyig zavartalanul működött. Karácsony 2-ik napján amikor a kántor a kórusba akart menni, elállották az utját és inzultálták. Ezután már az egész község a kántortanító ellen fordult s felszólították, hogy mondjon le, mert másképp kiviszik a határra. Január 7-én megjelent Dergovicsnál Czvia Pál, aki ugylátszik előkolompos mozgalomnak — s felmutatott egy több aláírással ellátott ívet. Ebben az írásban az a felszólítás foglaltatott, hogy Dergovics azonnal mondjon le, mert másként — kihordják.

A körjegyző az erőszakoskodásról azonnal jelentést tett a közigazgatási hatóságnak és dr. Ságváry Jenő perlaki főszolgabíró 14 csendőrrel kiszállott Muracsányban,

Amikor a főszolgabíró odaért, óriási tömeget talált a községháza előtt, mely zenezőval, zászlókkal tüntetett, mig Dergovics György a községbáznak egyik szobájában aggodalommal várta a történendőket.

A tömeg a csendőrök láttára hamarosan eloszlott és dr. Ságváry Jenő főszolgabíró megkezdte a vizsgálatot, egyzersmind egykezett a kedélyeket lecsillapítani. Az igaztolt emberek azonban kijelentették, hogy a kántort nem tűrik meg a községben. A főszolgabíró három napi eredménytelen tárgyalás után, látva, hogy a mozgalomnak nemzetiségi színezele van, elhagyta a községet, de gondoskodott arról, hogy a községben csendőrök maradjanak s a további zavargás megakadályoztassék. A vizsgálati iratok a kir. ügyészséghez tetelnek át.

A muracsányiak Peczek György c. kantonok vezetése alatt küldöttséget menesztettek Zágrábba az érsekhez s onnan azon instrukcióval tértek vissza, hogy a kántor tisztán egyházi funkcionárius, tehát azt csak a hivek választhatják.

A muracsányi iskola községi. A kántortanító a közigazgatási bizottság rendelete alapján Kovács Rezső volt perlaki főszolgabíró elnökele alatt választatott. A választásba úgy a plébános, mint a község megnyugodtak, sőt elismeréssel nyilatkoztak Dergovics kántori működése iránt. Csak azt kifogásolták, hogy az új kántor nem tud horvátul. A kántortanítói állásra kiírt pályázatban a horvát nyelv tudása kikötvénem lett. A közigazgatási bizottság a választást jóvá is hagyta. A kántor megerősítése érdekében a zágrábi érsekségnél is közbenjártak, onnét azonban az a válasz érkezett, hogy miután Dergovics György nem tud horvátul, meg nem erősíthető.

Az igazlat szála Zágrábba vezetnek, s úgy látszik, a muracsányi zavargás is egyik epizódja a «Za Medjimurje» jelszó alatt megindult horvát mozgalomnak.

K Ü L Ö N F E L É K.

— **Megbízatás.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter a csáktornyai járás területére Mesterich Aladár csáktornyai lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

budu zidali kancellariju, pak takaj prez pevnice, — i da već neje znal kaj povedati, kaj mu ja jako z lehka nebi bil mogel porušiti, s tēm mi stane naprē, da se takve hiže v zimi puno teže kuriju, da su mrzle, kak led. Anda ona gospoda tam na drugom ali na tretjem štoku čelu zimu drhčuju od zime, v Ameriki pak na 24-tom ili izda na višemem štoku se onda segurno zmrzēju. pak na protuletje se nazaj otopiju. Im je je pivnica topla, od nje neje nikva zima. Dakak, onak zadušeno, kak vu niski hiža, je ne vu višemem kvartelju, nego lepo vugodno toplo i vu takvoj hiži su kvarteljniko zdravi. Pak ako pevnicu imamo, to nam je ravno tak, kak da bi si k hiži dodelali kakvo slanje, kakvu klet ili komoru, i v zimi si moremo još bolje kaj vu njoj začuvati, pospraviti, kak vu komori ili vu kleti.

Vu našoj občini je jedino jedna tak zazidana hiža Kovacs Jakobova, ova je visoka, suha, zdrava. Druge su sve mokre vlažne, makar su kak, neštere i 1 meter visoke od zemlje).

Nešteri zidari još prav daju takvim ljudem, ki si nečuju pivnice zidati, samo da oni fal delo dobiju, ar vu pevnici je segurno potrebno nekaj cigel i drugoga materijala, kaj si nemreju tak čuda računati, pak još takvim gospodarom veliju, da je dost, ako vu stene odzgor fundamenta, terpapira katranjapira deneju, onda nigdar nebudu vlažne. No to je ne tak! Kak mori po času otrdne i jakši postane, ako je dost vapna nutri, katranjapir ili terpapir pak ravno po vremenu sprhne, i prekpusti iz zemlje vodu i tak počneju stene premakati. Veliju nešteri, da bi i cement hasnil, ako z njim odutra stene zalčiju; nego tam su zato mokre uvek stene ar na cementu se napravi, ravno tak kak i na obloku, švic, ar je cement puno zdelneši, kak stene. I tam švicaju stene, gde iz kamena zideju hiže, pak makar je dšpoda i pevnica, dobro peštim, tam vu Vasvarmegiji u nešteroj občini takve hiže. Neje anda bolšega, ako zdrave suhe i vugodne hiže očemo imeti, zidajmo si nje iz cigla i delajmo pod hiže pivnice. Najmo šparati nit pri stolarskom nit pri

drugom dugovanju. Visoke obloke i vrata si dajmo napraviti, ar samo vu svetloj hiži je moči po cele dneve delati i takvu hižu je moči i vzmi dobro i fletno zluftati. S čim je treba hižu pokriti, da nam duže let bude trpēla, i da budemo segurneši od nesreće ili kakve kaštige Božje, to mislim još od mene svaki bolje zna. »Glavno je samo to, zidajmo si hižu tak, da se vu njoj dobro budemo čutili, pak da što k nam dojde, da nam veli: »Kak je pri vas lepo!«

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštuwane predplatnike, naj nam vu novim tertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

— **Potvrđenje.** Pečuška fiskaljuška komora je Szebényi Lajoša, namestaika pokojnoga Ziegler Kálmána z nova imenuvala za namestnika vezdašnjega kr. notarjuša dr. Balla Émila.

— **Štelinga.** Za letošnju štelingu su januara 13-ga vlekli cedule v Čakovskim kotaru.

— **Zdavanje.** Marinovits Ferenc državasárhelyski notarjuš se 18-ga o. m. zdaval v Préloku s gospodičnom Jozetom Hajdinyák. —

— **Tatbina.** Rašperger Mária iz Erzsébetlaka je v grofovskoj šumi drva vkrala do 10 K. 60 fill. vrednosti, zbog česa je zatužena pri občinskim poglavarstvu.

— **Štatisztika.** Vu Čakovskim kotaru se prošloga leta od novembra 1-ga do decembra zadnjega 286 narodilo a vumrlo 185. — Po takšim se jih je 101 više narodilo kao vumrlo.

— **Neverno družinče.** Žalik Julisku su štrigovski žandari zatužili pri kanižkim törvényészku, jer je pri Kelemen Mihajlu z Dolnje-Bisztrice, pri kim je služila, pod zaklepom jabučnicu vkrala. I tom prilikom su bili zatuženi takaj i Bellai Matyaš, Prejner József i Šebaher Mihály z III distriktuša,

jer se zazvedilo, da su ne samo znali za ovo tatstvo, nego pomagali njoj v kradjenu jabučnicu zpti.

— **Bitvina.** Repp Ferenc iz Štrigove tak razkuražil 31-ga decembra, da je Lapert Vinca na vulici z tukel, tak da je ov ves spotr ostal na bojnomo mestu. Zbog toga je zatužen pri čakovskim kotarskim sudu.

— **Domači tat.** — Bratics Mihály iz Drávaszentmihalya je za slugu bil pri Viasz Nandoru, kotarskom kuršmitu. I mesto da čuva stvari svojega gazde, on sam je vkral prošloga meseca od gazde svakovrstna gospodarska sredstva do 17 K. 50 fill. vrednosti, zbog česa je gori javljen kotarskom sudu.

— **Tatbina.** Balaskó Ferenc ulaner pri čakovskoj 3. kompaniji je ove dneve od jednoga vahtara svelere vkral, zbog česa je kapitanu zatužen.

— **Buna v Goričani.** Vu Zalamegye zvanih novinah čitamo sledeće:

»Prošloga leta novembra 18-ga su v Goričani Dergovics Gjuru zebrale za kántora, Dergovics je 1-ga decembra došel na štaciju. Do božića je lepo v miru živel, nego od onda je najvekšoj buni podržen. Ovd i moramo spomenuti, da Dergovič je čisti magjar, i kakti takov nerazmi horvatski. I kajti nezna horvatski govoriti, zato je v cirkvi magjarski popeval. To je tak vužgalo Gorinčare, da su se pobunili i na Štefanje da je štel školnik na korus ite, su pred njega stali, i ne ga pustili gori, — dapače još i inzultirali. Po tem se već cela občina proti školniku postavila i na glas kričali, da naj se zahvali, drugač ga pod silom van hitiju z kvartira. Januara 7-ga je došel k školniku Czvia Pal, koj je vodja celoj buni i pokazal školniku jednoga arkuša, na kojem se jih više podpisalo, da ovi očuju da se školnik odmah zahvali, drugač ga jednošlavno vun hitiju.

Občinski notarjuš je na to odmah javil političkomu sudu, kaj se pripēca v občini, na kaj Dr. Ságváry Jenő preločki sudec s 14 žandari vun došel v Goričane. Da se sudec v Goričane dopeljal, već je strašno čuda ljudstva našel pred občinskom kancellarijom, koji su s muzikum i zastavami demonštrirali proti školniku, a siromak školnik pak s težkim srcem čakal v jednoj sobi, kaj bu ztoga.

Kak su ljudi spazili žandare, odmah su se rezpršili i Ságváry sudec počel je izraživati i s jednim putom tišlje ljudstvo, da naj se nebuni, jer tomu nebu dober konec. Nego spuntani ljudi su jednoglasno izrekli, da netrpiju školnika, i svikak očuju, da se zahvali. — Tri dni je trajala iztraga i da je prevedel sudec, da tu svaja samo zbog jézika, povrnul se dimo, nego za sobom ostavil je žandare, da paziju na to, da se nebude ljudstvo puntalo. A pisma od iztrage poslal je v Kanižu k sudbenomu stolu.

Goričancari su onda pod voditeljstvom Pecek Juraja deputaciju poslali k nadbiškupu, koj je takvoga odgovora dal, da kantor je cirkveni službenik, kojega samo puk ima pravo zbirati.

Još to moramo spomenuti, da plebanuš domači je opomenul farnike, da naj se ne buniju proti školniku, jer drugač dva tjedna nebu njim mešu služil mešu svaki dan redovito.

Goričanska škola je občinska i zato su školnika poleg naredbe varmedjinske školski zastupniki zebrale, na kojem zbiranju je

Od česa se je tak bojal, to se je i dogodilo.

No da vidimo pojedinice, kaj je taj novi muder birov svojo službo počel.

Vnogo ljudi su se sa stotinami tužbami vraćali k novomo birovo.

Jedenput, medju više toga, dojde k njemu — početka septembra meseca — sa velikom halabukom jeden občinar da, kaj hočēju s njegovim sinekom, zakaj ga navek preganjajo. On tak nemre vu školu iti, ar mu je žena betežljiva, a on na delo hodi, daklem nemre ga dati vu školu — pucktum. Kaj more, naj radi toga čini, ali s njegovim detetom nebude nitko zapoveda.

— Nije tak barátom Kovács! čisto drugač to ide. To je od njegovoga veličanstva, našega kralja potvrđjeni orsački zakon, kojemu mora svaki človek podložen biti.

— No vre vam ja pokažem — grozi se Kovács — da do te čas, dok moja žena ne ozdravi, moj sin nebude hodil vu školu ar njemu ja dam kruha i opravu.

— Čujete dragi Kovács, odgovori birov oštro, nije tu potrebno niti larmati, a još menje groziti se. Ako vi vašega dečaka nebude redovito vu školu pošilali — kak zakon zahteva — dojdete pod terh štrofa

kojega budete morali podnesti. Morete iti.

Tikom za Kovácsom dojde Horvátova dovica s prošnjom.

— Dragi gospon birov, am najte zeleti moju 11 let staro Maricu vu školu. Zna ona već zadosta. Pak onda znate gospon birov, ja si moram kruha izvan hiže služiti spralom i kaj skim drugim poslom i tak mi je Marica jako potrebna okolo malih. Na koga bi pustila sirotice male? Pak si počne suhe oči brisati.

— Draga Horvatica, mi za ničiju volju zakona prestupiti nismemo, osebujno oni, koji su postavljeni zato, da zakonu zadovoljštinu činiti moraju. Upravite si vaše posle kak znate, ali čerka vaša je zdrava i dužna je još vu školu hoditi. No, na vašem stališo se zaistino smilovati moči, ali vu ovom poslu vam nemrem pomoći. Budem premišljaval, da se o vasoj sudnji, pomoćnosti olehka, nego vaša čerka mora vu školu hoditi.

Bog s vami.

Konec sledi.

Pataki Viktor.

Kovács Rezső, bivši preločki sudac bilkakti predsednik. S zbiranjem je tak plebanus kak cela občina bila zadovoljna i jošće pohvalili školnika, da vredu zvršava kantorske posle. — Samo to se njim je ne vidlo, kaj školnik nezna horvatski. Da se mesto razpisalo, je ne bilo nutri deto v proglas, da zebriani školnik mora i horvatski znati. — Varmedjinska administralska komisija je zbiranje potvrdila. Zatim su poslali pisma v Zagreb, da ga i duhovni stol potvrdi, nego odonut je došlo da školnik se nemre potvrditi, jer nezna horvatski.

Kak se vidi, ovaj bunni koren pelja tizam do Zagreba koj se jako brini za to, da »Za Medjumurje« podignjena nebude prez hasna.

Tuliko čitamo vu »Zalamegye« zvanih novinah. Nit smo dodeli nit smo oduzeli jednu reč, nego je dnostavno registriramo on glas, za kojega gori imenuvane novine pišeju. A kaj se naše miseli tiče, mi samo tuliko rečemo, da ovaj čin najmenje služi na diku Goričan občini. Ako su farniki ne zadovoljni sškolnikom, zbog toga, jer nezna ili moguće neće horvatski popevati, moči to njemu dati na znanje po pristojnom putu, a ne nahrupiti na čoveka kak na razbojnika i reči mu »marš« mi te ne trebamo! Školnik je ne sluga nego diplomeran čovek koj je za svoj kruh pretrpel. Denes već i najzadnje družinče brani zakon, da se ne sme odmah stirati, a ne učitelja koj se zvun pučkih škol još osam let mora truditi za svoju diplomu. S lepom rečjom čovek navek dalje zajde kak s grobijanščinom. — Oni su znali, da školnik nezna horvatski, zakaj su ga onda zebriali? Spuntati je najleži ljudstvo, nego kakove posledice dojdju za tim, to je drugo pitanje. — Mi od svoje strani preporučamo Goričančarom, da se po dobrim putu naravnaju svojim školnikom, i moreju biti osvedočeni, da školnik bu se trsil njihovu želju zpuniti, jer mislimo do njega, da i on med one ljude spada, koji na lepu reč daju.

— **Nočne srake.** Vu Drávavásárhelyu se voč više tjednov čuje, da pohadjaju gazde lisjaki na dvema nogaj, i da tu, da tam zvide se njim čučika, race, guske s jednom rečjom sve, kaj je prilično v ranjglu deli. Muž i žena su zadovoljni čudaput i s cusravom juhom, a takov galženjak se traktira s njihovom mladinom. Mi preporučamo onim gazdom koji su kvarni mladine, da to privjaviju žandarom, koji imaju moč i znanost za to, da takve srake na zanjku dobiju.

Pesma od slavička.

Slaviček se ženi, zbukovinog grada,
Njegva zaručnica slavička mlada.

Orlin starešina, sokol deverina,
Zeba izebrana, gospa podsmehalja.

Lastavička mlada bila podeklička,
Zastavnik zebriani, bil je pak gizdavi!

Vitezka peršona, palčeka gospona,
Njega su poslali svatom za kaprola.

Pisani detel se pak v kitje zmletel,
Gospi sokačici pevce je donesel

Bela golubica zmožna sokačica,
Drva njim prinaša, siva jastrebiga.

Kafka doletela mlinčenjaka zela,
Strnatka pak zelje i čurke na deva

Harjuš viče zdalko: de nam je košarka?
Prepelica rekla: Pri meni je balta!

Gerličica siva, kutane podbriva,
Labud vodu nosi sve poredu vmiva.

Vrana kruha peče, svakoga v peč meče,
Žerjav pak se zvrčom vu pevnicu seče,

Što bi se još zmogel, kaj bi na stol dvoril,
Štrk je sim tam hodil, sam je ponudil,

Stinglec se oglasi: tu smo mužikaš!
Kukovača bajzar, i drugi kontraši.

Stinglec i kos mali mblo mu pregyari,
Ako škvorček dojde on nam vižu skvari

Došel je škvorjanec, on se pustil vtanec.
Zanimj pak vrabica, njegva tancarica.

Došel je i zajec došla i zajica,
Pak se lepo k mužu svojemu dosmica.

Došla je i srna, gosle je potrla,
Došel je i jelen gosle lepo skelel.

Došel je i kozlek, imel dugo bradu,
Po svoj hižu delal veliku paradu.

I na zadnje je on gori na stol skočil,
Pak je svo pažle v tenfanje namočil

— Složil: Pistay Pavel.

Leto nam je lepo razvijeno,
A mi tužni lam vu Litiji delamo.

Kre Litije bistra Sava teče,
A nas pak junake žarko sunce peče.

V Kranjski zemlji je štiri sto ljudi,
Ali da je zato mesec jako dugi.

Na sred Graca visoke su gore,
Leti mi ftičica v malu Medjumurje.

Leti ftica v malu Medjumurje,
Glasa mi donesi od gerlice moje.

Gospon dragi pustite nas dimo,
Da se doma z gerlicami veselimo.

Nisam mogel subotu čekati,
Moral sam sr predi dimo otpeljati.

Dajmi rubca kaj si oči zbrisem,
Kaj ti lepše draga listeka napišem.

Zabadav ti listeka pisati,
Da se nemrem itak stobom spominati

Protuljetje ružica-se vija,
Da se samo moja posušila.

Nikaj zato či se posušila,
Morti Bog da, kaj bu nazaj ozdravila

Da bi papir zelen listek postal,
Nebi moj golubek za soldata ostal.

Dabi tenta vodica postala,
Moja draga nebi zavu žalost znala.

Pod oblokom zvezdice igraju,
A mu gerličicu suzice blevaju.

Daj mi ruku i čerlena lica,
Kaj te ja skošujem iz svojega serdca.

Ovu pesmu jen dečko apišuvaj,
Ki je svoju dragu naveke skošuvaj.

— Kovács István, Drávavásárhely.

Nekaj za kratek čas.

Jedino sigurno mesto.

Teleki Sándor grof je kakti general služil vu magjarskim šeregu, i do smrti svoje bil je navek dobre volje i salen čovek. Navek je norije tiral, a srce mu je kipelo za slobodu naroda, a osobito za slobodu Magjarske domovine.

Po žalostnin 67-nim letu kakti emigrans preputoval je celu Europu i vno go poznančov si spravil. I nigdar se ne gizdal stom, nego se veselil, ako su njegov ume s kakvom šalom donesli skup.

Jedenput se Pulszky Ferenc, magjar zisel znjim v Sziciliju. To je jeden otok blizu Taljanskoga. — Naravski da su se jako raduvali obedva ovoj priliki.

A kaj je tebe doneslo sim? — pita ga Pulszky.

Idem Garibaldiju. —

Pak koga vruga iščeš onda v Siciliji?
Teleky se v tek nasmeje i veli:

Znaš, to ti je jedini orsag, de niti jednoga nevidim, komu bi bil dužen, i ista moja ljuba koju sam ostavi nezna za me — To me veseli. Jedino tu sam siguren da me ništi ne najde.

Konvencia inšpektorova.

Na Alföldu zivel je nekakov Józsa Gjuri zvani magjar, koj je bil prosti muž, ali strašno bogat. Taj Józsi se odpravil jedenput v Peštu, i krej Duuaja se počel šetati. Med tem toga spazi, da okolo njega šlapka vno go stopihlebov. Najbolje se mu je dopal jeden fino oblečen mladi čovek, koj je na jednoj stolici sedel, i ves zamišljen tikvine koščice hrustal.

Jó napot atyafi! — pozdravi ga Jozsi. Kak se mi vidi, vi preveč šparate mo oštks. Je, vera šparam.

No Vište mladi gospone, ran takvoga kostoša bi ja trebal. Hote kmeni za inšpektora, bute vidli da vam nebu žal.

Ali den za dnevom prehaja, prez toga, da bi sešto brinul za koštu našega inšpektora

Suhi kruh trdi sir i hladna voda: to je došlo največkrat na stol. Niti ga da gospon zove k sebi k obedu, niti mu da kakov deputatum. — Je bogme, tak je ne moči živeti! S praznim terbuhom i spraznim žepom je malo kojemu volja delati, spravi se anda naš inšpektor k Józiju i veli s pokornim glasom:

Domine špektabilis! Lepo delo je tikvine koščice jesti, ali samo negda—negda. A ja sam tu kakti kva inšpektor dominalis i protim, da prama tomu dobim svoju koštu i deputatum. —

A jako mudro je to rečeno, amice inšpektor odgovori Józsi mirno. Ta cela stvar je pred menom bogatell. Znate kaj? V Nagy-Hortobagyju kre orsacke ceste imam jednu čardu tak ju zoveju Medgyés. — Prešečite se svaki den ta i stojte jen čas kraj puta. Vu onu čardu hodiju svaki den foringaši pit. Dok budu oni v čardi ružili s litrom, te čas vi ite konjom i potegnite svakomu z repa par žinj. S ovimi žinjami si lovite vrane ili srake, kak se vam vidi. To bu vaša konvencija.

Gospon inšpektor je još onu noć skočil od Józija.

— **A magyar kultúra Muravidén.** Egy Zalavármegyében megjelenő lap múlt számában a muravidi kulturáról a következőket olvastuk:

„Muravid muraközi községben az ottani két tanítónak január elején beszüntették a fizetését, amire azok akként válaszoltak, hogy nem tanítanak tovább. A szegényletes dolog előzménye a következő: A 322 tanköteles bíró községnek kéttanítós róm. kath. hitfelekezeti iskolája volt, de az iskolafentartó-felekezet megelégelven a terhet, iskolafentartói jogáról lemondott, amit be is jelentett annak idején úgy a megyének, mint az egyházi hatóságnak. A polgári község pedig tudván, hogy ezek után ő köteles községi iskolát fölláttatni, küldöttségileg kérte a kultuszminisztert az iskola államosítására, mivelhogy a község nem rendelkezik semmiféle más iskolai alap-pal, — mint a kivetendő őt százalékos iskolaadóval, amely pedig összesen nem tesz többet évi 350 koronánál. Tessék ebből 522 tankötelesnek megfelelő iskolai állapotot teremteni. Ez ideig semmi nem történt; a felekezet nem fizeti tovább a tanítókat, a község képviselőtestülete pedig szintén nem fizet, mivelhogy várja a felsőbb intézkedést, mely csak nem akar megjönni, ilyenformán a tanítók huzzák a rövidebbet, amennyiben télviz idején családostól pénz és kenyér nélkül hagyják őket a magyar kultúra nagyobb dicsőségére, míg mértékadó helyen talán azon tanácskoznak, hogy a zágrábi érsek jóváhagyása nélkül élhet-e egy felekezet lörvényes jogával.»

Nem fűzünk bővebb kommentárt e hirhez, csak fájlaljuk, hogy az illetékes tényezők a magyar népoktatás ügyével itt Muraközben oly keveset törődnek.

— **Helyreigazítás.** Az Iparosifjak Egyesülete báljának felülfizelő névsorában özv. Hackl Károlyné urnónek négy korona felülfizetése tévedésből két koronának szedetett. Azt az egyesület elnöksége ezennel tisztelteljesen helyreigazítja.

— **Eljegyzés.** Heinrich Tilda urleányt Darányból eljegyezte Güt Béla Csáktornyaról.

— **Esküvő.** Marinovits Ferenc, drávasárhelyi községi jegyző f. hó 18-án esküdtől örök hűséget Hajdnyak Józsa kisasszonynak a perlaki fára-templomban.

— **Halálozás.** Stöger Józsefné szül. Waldhauser Teréz f. hó 15-én, életének 46-ik, boldog házasságának 26-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Férje, két leánya és egy fia gyászolják. 16-án helyezték a helybeli izr. temetőben örök nyugalomra. Béke hamvaira!

— **Gyászhir.** A kaszás megint kegyetlenül végzett: kiragadta körünkből a kedves Náci bácsit, kit mindnyájan annyira szerettünk. Aggkora dacára fiatalos, ruganyos megjelenésében mindenki gyönyörködött. Humorját mindenki élvezte. Vallásossága tiszteletreméltó volt. Hazafiságát mindenki nagyrabecsülte. Hiszen a mi Náci bácsink 48-as honvéd is volt, még pedig a javából, azok közül való volt, akik Komáromot védtek a német ellen, s kegyelemre magukat soha meg nem adták! Büszke is volt rá, de nem dicsekedett el vele. Csak egyszer melegedett fel a szive emlékein s hozakodott elő komáromi élményeivel: 1898-ban, amikor a függetlenségi harc félszázados évfordulóján rendezett banketten ő is részt vett, mint

48-as honvéd. Mily szép est is volt ez! Mekkora figyelem vette őt körül akkor este. Mennyi szeretettel árasztotta el azóta, hogy megláttuk: ki volt ő, mi volt ő 48-ban! S most ekellőzött másvilágra. Itt hagyott minket. A jó apának, a gyöngéd öregapának a szive megszűnt dobogni. A grófi uradalom tapasztalt tisztjét, a társadalom kedves tagját s a Haza kipróbált hű fiát vesztette el benne. — A nagyszámu család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak mélyen szomorodott szívvel jelentik, szeretett, felejthetetlen atyjuk, illetve apósuk és nagyatyjuk Horváth Ignác uradalmi számvevő, folyó hó 17-én éjjel szívszélhűdés következtében, 74-ik évében történt gyászos elhunytát. — A megboldogult hült teteme f. hó 18-án délután 3 óraker fogtak a drávaszentmihályi róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 20-án d. e. 10 óraker a helybeli plébánia templomban az Urnak bemutatni. — Csáktornya, 1908. január 17-én. — Béke hamvaira. — Horváth Árpád, Horváth Zoltán, Horváth Csongor, Horváth Dénes, Horváth Delinke gyermekei. Horváth Csongorné szül. Szauer Clarisse, Horváth Dénesné szül. Walter Carolina menyei, Horváth Izabella, Horváth Margit, Horváth Csongor, Horváth Mici, Horváth Lincsi unokái.

— **Hirtelen halál.** Zdácsék György helybeli mezőőr f. hó 12-én lakásán összeesett és hirtelen meghalt. — A megejtett orvosrendőri vizsgálat szerint nevezett halálát szívszélhűdés okozta.

— **Arlejtés eredménye.** Nagyalu községben a körjegyzőik és iroda helyiség építésére 11,337 kor. 64 fillér előirányzattal múlt év december hó 28-án arlejtést tartottak. — A benyújtott ajánlatok közül Goricai Péter drávasárhelyi kőmivestermester ajánlatát fogadta el a községi előjáróság.

— **Körözések.** Dovecse, György kereskedő, volt lyubescsikai lakos a helybeli főszozolgabírói hivatal által egy megyei szabályrendeletbe ütköző esetben kifolyólag 4 kor., Verbnyák János drávasárhelyi illetőségű gyári munkás pedig kihágás miatt 10 kor. pénzbüntetésre ítéltetett. Nevezettek azonban az ítélet végrehajtása előtt ismeretlen helyre távoztak. — Körözletésüket a csáktornyai főszozolgabírói hivatal elrendelte.

— **Növegyleti közgyűlés.** A Csáktornyai Jótékonycélu Növegylet a mai napon délután 3 óraker a kisdudóvoda egyik termében rendes évi közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai ezek: 1. Elnöki megnyitó. 2. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kijelölése. 3. Titkár jelentése az egylet 1907 évi állapotáról. 4. Pénztárnok jelentése. 5. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 6. Az 1908. évben segélyben részesülők névjegyzékének összeállítása. 7. Jelentés a nő-gyület javára f. év január hó 11-én rendezett teaestélyről. 8. Indítványok. — Csáktornya, 1908. jan. 15-én. — Pálya Mihályné elnök, Brauner Lajos titkár.

— **Közgyűlés.** A csáktornyai izr. nőgyület ma délután 2 óraker tartja az izr. hitközség tanácstermében rendes évi közgyűlést. Az egylet számadásából látjuk, hogy az egyesület a múlt évben 1554. koronát fordított szegények segélyezésére és 160 koronát adott kiházasítási segélyül. Összes bevétel volt 2168.47 kor. Az egyesület vagyona: takarékpénztári betétben 5083.71 K. egy alapítvány 1000 koronáról Erzsébet királyné emlékére és 4 drb. sorsjegy. Tagjainak száma 105.

— **Korcsolyaverseny.** A csáktornyai korcsolyázó egyesület kedvező időjárás esetén ma délután 3 óraker korcsolya ver-

senyt rendez. 50 fillér befizetése mellett nem tagok is részt vehetnek benne.

— **A csáktornyai torna- és vivőklub gyakorló órái:** hétfőn és pénteken este 6—8-ig, szerdán este 8—10-ig. — Mint halljuk az egyesület egy vivő-tanárt hozat 6 hétre a tagok tanítására.

— **Megfagyott koldus.** Folyó hó 9-én Belica község határában a közlegelőn egy koldusnak látszó, ismeretlen — körülbelül 50 éves — férfi hullája találtatott, a ki a megejtett orvosrendőri vizsgálat szerint illtas állapotban megfagyott. — A hulla személyazonosságának megállapítására a hatóság a kellő intézkedéseket megtette.

— **Anyakönyvi statisztika.** Születés: 1907. dec. 22. Domitrovics Pál uradalmi kőmives és neje Potocsnyák Katalin leánya Viktoria, dec. 23. Kolmánics János cipész-mester és neje Hunyák Anna fia István, dec. 25. Fejér Jenő takarékpénztári főkönyvelő és neje Grohmann Irma fia László, dec. 26. Szabó Pál postaszolga és neje Herczeg Mária leánya Irén, Ferlin István kőmivesegéd és neje Okresa Teréz leánya Anna, Győry Cecília házi cseléd fia József, dec. 31. Horváth István lakatos mester és neje Megla Józefa leánya Paula. 1908. jan. 2. Magdalenics Mihály földmives és neje Zserjáv Teréz leánya Mária, Perstec Sándor csizmadia mester és neje Kolarics Matild leánya Mária, jan. 3. Peszek Dorottya házi-cseléd fia Rudolf, jan. 4. Megla István csizmadiamester és neje Gáspárics Mária leánya Juliánna, jan. 11. Hanzsál Béla asztalos mester és neje Horváth Zsófia leánya Mária. — Halálozás: 1907. dec. 29. Hartmann Adolf 64 éves, dec. 30. Kopjár Mária 18 hónapos, dec. 31. Munczi István 14 napos, 1908. jan. 2. Dobsa Bálintné sz. Samu Anna 25 éves, jan. 10. Kancsó Résző nyolc hónapos, jan. 11. Kuszik Mária 28 éves, jan. 12. Zdácsék György 67 éves, jan. 14. Premus Györgyné szül. Koros Verona 31 éves, özv. Übel Józsefné szül. Semitsch Mária 77 éves, jan. 15. Stöger Józsefné szül. Waldhauser Teréz 46 éves, jan. 14. Sipos Ferencné szül. Kovács Matild 29 éves. — Házasságok kötöttek: 1908. jan. 4. Turk István közs. rendőr és Dokleja Regina, jan. 9. Matjević Péter m. kir. posta-és táviratistát és Popović Krisztina, jan. 11. Miczek Imre fazekas segéd és Stanjo Rozália. Meszárics Balázs földmives és Toplek Mária, Novák Bálint házi szolga és Bolecz Anna, jan. 12. Kerznár Antal cipész mester és Kos Mária.

Külön értesítés helyett.

Csakathurner Ilonka Pollák Oszkár
Drávacsány Vараzdin

jegyesek.

1908. január hó.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetetlen, megboldogult nőm, illetve anyánk elhunyt alkalmából részvétüket nyilvánították vagy a temetésen megjelentek, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Csáktornya, 1908. január 18.

Stöger József és családja.

Főmunkatárs: Brauner Lajos.

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sándora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazi društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . . 8 kor
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
RHOSÓCZY ELEK

Glavni središnik:
BEZENHOFER MIHÁLY

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Dobro stanje.

Minula su ona lepa vremena, gda su naši starci još na velikom i prestranom gruntu podigali i delali hiže i druga stanja iz brvenja. Lehko je bilo onda! Šume i gmajne su bile onda tam, gde mi vezda oranja imamo. Nesu morali jako šparati s drēvom, ar ga je dost bilo; nēsu rezali, samo tesali su grēde. Strašne poceke vidimo još i ve pod tak starim nešterim stanjem. Gda se ve vnuki dēlju vu takvom stanju, dost dreva imaju za dve-tri hiže za hrust, pak se još nešteru zimu i grejeju pri nji, kaj njim z višega ostane. Ova lepa vremena su ve već minula, nega nji, pak nji ve već nit nebude. —

Kud po seli hodim, svigde vidim na više gruntri, da se ljudi k zidanju pripravljaju. Pred hižami, po dvori na kupe leži drvo za hrust, i pesek za mort. Je, povekšava se ljudstvo; to je dober znak; ar zdravo, Boga-boječe ljudstvo se pomnožava i ima juša se obstat i vladati. Mislim, da nebudem zabavad pisal, ako vam neštera reč povem, kak si morate stanje zidati, da vugodnoga i zdravoga kvartelja budete imeli. Kud-god hodim, ako se s takvim gazdom z idem, steri si bude hižu dal zidati, svaki se boji velikoga stroška. Segurno, svaki si naj tak zidje, kak mu njegov račun šaja, rajši naj bude zadovoljen s malom hižičkom, nego da bi s zeadužil; samo na to ipak mora

paziti, da si tak zazidje hižu, da mu ne samo zvuna kredna bude, nego da bude iz dobroga materijala dobro napavljena, ar svaki 15—20 lēt si pak nemre hižu premeniti, ili drugač zazidati. —

Gde se človek največ zadržava? Vu hiži. V hiži je človek den i noć. Vu zimi i dela nutri, ar vuni je ne moći biti. Gde je vcliki obitelj, čuda dece skupa, kak nezdrava je v takvom mestu mala, niska hiža, k tomu, ako su još stene vlažne. Vu takvoj hiži se nišči ne zadržava rad doma. Svaki ide v selo: Mati i deca k teci, k vujni ili k susedu, otec pak najvišeput vu krčmu. Kuliko poslov ovakvi ljudi zamudiju, kuliko vremena i lēpi dnevojv potepeju prez dela. Samo da je treba jesti iti, ili da spati ideju, onda se zideju. Moji dragi, ve je ne moći samo s toga živeti, kaj nam zemlja hasna da, ar je premalo. Ve si mora gazda i svaki pri hiži još i poleg nekvoja posla najti i marljivo još i drugo kaj delati, ako oće, da ga ne pretrajaju iz grunta, da mu ne zružiju iz bubnjom na gruntu. Zato trsimo se da si grunta malo v red postavimo, da budemo nekvo veselje imeli pri domu se zadržavati, da nam se svoja hiža bolje bude dopadala kak ničja druga, pak da se rajši budemo doma zadržavali, kak god gde drugdi.

Ja uvek opominam svoje priatelje i poznanice, gde sam ve već bil gda zidati hoćeju, da si hiže naj malo više zidjeju, kak su navadno tu hiže. Ako bi nešteri tak za-

počeli, vre budu onda i drugi tak delati, ar budu pripoznali, da je takva hiža puno vugodneša i zdraveša.

Prinas je pod zgornjim fundušom, pod pēskom navadno žuta zemlja, ili žuti proj, štera zemlja nepusti prek vodu, da bi gliblje nuter išla, nego vu pēsku teče dalje doli, prama ishodu, kam Medjimurje visi. To je moći vu naši zdenci poznati: Gda se zdiže voda vu Ternavi, onda se takaj i vu naši zdenci zdiže. Anda, ako nemre deždjo va ili snežna voda gliblje prek iti kroz žutu zemlju, rego se po njoj s cēdja prama izhodu, segurno tak visoko vudri vu hižne stēne, kak visoko leži okolica prama zahodu. Zato imajmo to na pameti, i zidajmo si tu na Medjimurskoj ravnici hiže tak visoko, da hižni pod po priliki tak visoko dojde, kak visoka je bližnja okolica.

Poleg starinske navade, — gda su ne zidali pod hižom pevnice, nego su si napravili kletī, komore i kajkakva stanja za hižom, sve pod jednim krovom, — naši ljudi si nit ve nedaju pevnice zidati pod hižom, a to bi jedino segurni način bil, ako to očemo imeti, da nam hiže zdrave i suhe budeju. Vu svakoj občini jesu ve već takve hiže, pod šterom su pevnice. Pogledajte si nje, i osvedočiti se, da vu takvi hiža se neskvari tak zrak, nesu tak zaduščene, — kmične, kak niske i one pod šterimi je ne pevnica. Zbog toga sam se ve i s jednim gosponom moral štricati, — ar pri nas ve

Z A B A V A.

Muder biro.

Balogh J. je srednjigazda poljodelavec bil Murahalas zvanoj občini, koj je bormēš znojom svojega lica i težkom mukom održaval svojo mnogo brojno familio. Gda je posla svršil, nije išel vu krčmu politizirat i okrepit, da zalem došavši dimo, raztira marlive čmelice i pokaže — sa navadnom rečjom — ja sem glava pri hiži, svoju vrhovno oblast, ili pak si pipu zapuši, da si zlu volju pretira vu nevugodnih oblakih tatarskoga dima, nego, ako i trudno, s razveseljenom dušom stupi med svoju dečicu, da ga ona zapitaju: »Kaj ste nam donesli dragi japa?»

— Malo kruha, draga dečica, kojega su vam Božje ptice ostavile — i razdeli njim ostanjke iz one siromašne torbe, vu kojoj njim je negda-negda lešnjake, borove hruske i druge igrače donesl, da se njegovi mali razveseliju.

Jeden mali smeh mu je više vredil, kak kakov goder kinč na zemlji i nebi bil menjal sa najveškim blagom drugih bogata-

sov, ar je jako ljubil svoju familjo, akoprem je izvan žene 8 drobno dečicu imal. —

Hej! jega tam posla i skrbi, gde za tuliko gladnih vust svakdešnjega kruha, opravu, obući i više toga treba dan na dan skrbeli sa dvema rukami.

Delal je težko ali s veseljem Balogh, a žena — Kata, kakti dobra i skrbna gazdarica — razdelila si je zaslužbu svojega dobrog tovaraša i pomnožila ju je sa šparanjem.

Balogho je najveške veselje bilo da se je svojemi malemi razgovarjati mogel. Po večerji ili svetek njim je pripovedal, tolnačil ili pako čital iz hasnovitih knjigah. Njegova žena, deca svi su ga rado poslušali ali ipak najbolje mali Janoš, koj se je vu razumu na skoro odlikoval vrhu svojih bratjah i od oca raztepeno seme je za kratko vreme doneslo lepi sad.

Janoš je vu školi prvi dijak bil itak vu vučenju, kak vu ponašanju. Svojega navučitelja je jako rad imel i njegove navuke je marljivo vu se primal, kak čmelica sladki med lepoga cvetja.

Sa odličnom pobožnostjom je poslušal veronavuka i čutljivo srce napunilo mu se je s Božanskemi lepotami. Već kakti četrtoga razreda vučenik si je čvrsto odlučil vu

sebi da nebude po ludski navuki slepo bludil posveto, nego svako reč, svaki čin bude po peldi onoga istinitoga Meštra upravljaj, koj je svoj život i smert za dobro ljudih alduval. —

Magjarskoga jezika se je osebjno marljivo vučil, da pisma, novine sam bude mogel prečitati i dobro razmeti.

Dober dijak je bil, ali ipak je poljodelavec ostal, na pomoć svojih starih roditeljih, jerbo nisu ga mogli dalje školati.

Ali od Boga dobljenom sposobnostjom se je po vremeo za tak finoga muzkarca razvijal, da je svaki s poštinanjem škerlak pred njim zdigel i g. plebanoš, osebjno njegov navučitelj su se sveseljem šnjim razgovarjali a Janoš je s veseljem njihove navuke slušal.

Po smerti svojega dobrog oca je Janoš gospodarstvo prek vzel a naskorom su ga jednoglasno za občinskoga birova zebrale

Obće je bilo veliko veselje, da je birovo čast takov vreden človek vu ruke dobil. Samo staromo gospono notarjušu se te re doviti i pameten človek ne videl i bojal se je, da te novo zebri biro — Balogh Janos — sve stare navade bude preobrnul kojem su bili ve već svi privčeni.

A Csáktornya-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság

1908. febr. 22-én délután 2 órakor, saját üzlethelyiségében tartja meg

XII. rendes közgyűlését,

a melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Megnyitó.
2. Két részvényes megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság közgyűlési jelentése.
4. 1907. évi számadások megvizsgálása; a mérleg megállapítása; a nyereség felosztása.
5. Igazgató, aligazgató, 2. esetleg több igazgatósági tag és a felügyelő bizottság megválasztása 2 évre.
6. Esetleges indítványok.

Csáktornya, 1908. január 13-án.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból.

40 §.

Minden egy részvény tulajdona jogot ad közgyűléseken való jelenlétre és a határozat hozatalára való befolyásra; két részvény két szavazatra jogosít és így tovább egész 50-ig, ennél több szavazat azonban sem saját személyére, sem meghatalmazottja nevében egy személyben nem egyesülhet, bármennyi legyen is részvényeinek száma.

41 §.

A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésen minden részvényes személyesen, avagy meghatalmazott ugyancsak részvényes által gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkívántatik, hogy úgy a megjelenő s a meghatalmazó, mint a meghatalmazott részvényes nagykorú legyen és részvénye a közgyűlés előtt legalább 4 hét óta a részvénykönyvben az ő nevére legyen beírva, végre hogy a megfelelő szelvényeket tartalmazó részvénye a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézetnél letétbe helyezve lett legyen.

42 §.

A törvényes képviselőik vagyis gyámok és gondnokok kivételével, a meghatalmazott ebbeli minőségét szabályszerű meghatalmazással tartozik igazolni

Gabona árak. — Ciená žitka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill
Buza	Pšenica	22 00 —
Rozs	Hrž	20 00 —
Arpa	Jecmen	15 00 —
Zab	Zob	16 00 —
Kukoricza új	Kuruza nova	14 00 —
Fehér bab új	Grali beli	15 00 —
Sárga bab	› žuti	14 00 —
Vegyes bab	› zmesan	14 00 —
Kendermag	Konopljeno seme	22 00 —
Lenmag	Len	22 00 —
Tökmag	Koščice	22 00 —
Bükköny	Grahorka	16 00 —

Csáktornyán, a Kisfaludy utczában levő

2 házamat
(egyenként is) szabad kézből eladom.

Neumann Vilmos, bérkocsitulajdonos.

Csáktornyán, a Széchenyi utczai 354 sz.

h á z a m a t
(2 lakás, 1 műhely) eladom.

MERZ ANDRÁS.

MEGHIVÓ.

A „Perlaki Takarékpénztár Részvénytársaság Perlakon”

1908. évi február hó 16-án délután 2 órakor

az intézet helyiségében tartandó

III. RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE

a társaság tisztelt részvényesei meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak az 1907. évre vonatkozó jelentése, a zárszámadások előterjesztése, mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal és a felmentvények megadása.
3. Az évi osztalék folyósítási idejének megállapítása.
4. Igazgató, aligazgató, 4 igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása.
5. Igazgató és aligazgató fizetésének megállapítása.
6. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása.
7. A társaság hivatalos lapjának kijelölése.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziázer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényél, osztnál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzessel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főaktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter** gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

A Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulat

t. cz. részvényesei, 1908. február hó 15-én délután 3 órakor, Csáktornyán a társulat saját házában tartandó

XXXVI. rendes közgyűlésre

tisztelettel meghivatnak.

Tanácskozási tárgyainak sorrendje:

- a) Elnöki megnyitás.
- b) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
- c) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének telolvasása, a felülvizsgált évi számadások és a felmentvény feletti határozat.
- d) Határozathozatal a tiszta jövedelem mikénti felosztása iránt.
- e) Igazgatósági tagok és felügyelő-bizottság megválasztása.
- f) Alapszabály 2. §. módosítása.
- g) Esetleges indítványok.

Csáktornyán, 1908. évi január hó 4-én.

Az igazgatóság.

37. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen, vagy törvényes meghatalmazottja (36. §.) által gyakorolhatja; de ezen jog gyakorolhatására megkivántatik, hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye a közgyűlés előtt legalább 2 het óta a társulat könyvében az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg, azaz 1908. évi február hó 12-ig az intézet pénztárába letétesse.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő-bizottság jelentése, a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 14 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekintheők.

A Csáktornyán székelő

Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság

1908. évi február hó 20-án délután 3 órakor saját helyiségében

XXVII. rendes közgyűlést

tartja, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. A gyűlés megnyitása az elnök által.
2. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
4. A zárszámle betérjesztése és az e fölötti határozat. A mérleg jóváhagyása. Az osztalékok meghatározása és a felmentvény megadása.
5. Az elnök, igazgató, aligazgató, öt igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása*)
6. Az alapszabályok 52. §-ának módosítása.
7. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

*) 31. §. A tanácskozási és szavazati jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen, vagy meghatalmazottja által gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolására megkivántatik, hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye a közgyűlés előtt legalább 4 hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva és végül, hogy a részvény a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétesse.
Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.